

Menetlusedokument: Kostja vastus hagiavaldusele tsiviilasjas 2-26-9914

Adressaat: **Pärnu Maakohus**
Paide kohtumaja
Edastatud e-toimiku vahendusel

Kohtunik: **Ruth Sild**

Tsiviilasja number: 2-26-9914

Kuupäev: 06.07.2026

Kostja: **Verston Eesti OÜ**
Registrikood 11947047
Pärnu tn 128, 72720 Paide

Kostja esindajad: **Vandeadvokaat Helena Noot**
Vandeadvokaat Raiko Lipstok
Advokaadibüroo Eversheds Sutherland Ots & Co
Kentmanni 4/Sakala 10, 10116 Tallinn
Telefon 622 9990
E-post: helena.noot@eversheds-sutherland.ee
raiko.lipstok@eversheds-sutherland.ee

Hageja: **Graniidikeskus OÜ**
Registrikood 11614432
Niidu tn 17, 80047 Pärnu

Hageja esindaja: **Vandeadvokaat Enno Heringson**
Advokaadibüroo Heringson GLO OÜ
E-post: enno@heringson.ee

Kostja taotlused: **Kostja palub Pärnu Maakohtul:**

- 1. Võtta asja juurde kostja vastusele lisatud tõendid.**
- 2. Vaadata asi läbi kohtuistungil.**
- 3. Jätta hagiavaldus rahuldamata.**
- 4. Jätta menetluskulud hageja kanda.**

I SISSEJUHATUS

1. Pärnu Maakohtu menetluses on Graniidikeskus OÜ (edaspidi **hageja**) 04.05.2026 hagiavaldus Verston Eesti OÜ (edaspidi **kostja**) vastu võlgnevuse ja viiviste väljamõistmiseks summas 199 299,38 eurot.
2. Käesolevaga esitab kostja vastuse hagiavaldusele.
3. Hageja nõuab kostjalt müügilepingu alusel tasumata põhivõlgnevust 174 568,29 eurot koos viivistega, väites, et kostja on kohustatud tasuma kogu lepingujärgse hinna 18 523,8 tonni üleantud materjali eest. Kostja leiab, et hagi tuleb jätta rahuldamata, kuna hageja rikkus müügilepingust tulenevaid kohustusi, andes üle materjali, mis ei vastanud lepingus sätestatud

kvaliteedinõuetele, mille tulemusena on tekkinud kostjale kahju. Seetõttu on kostja tasaarvestanud hageja nõuded enda kahjunõudega.

II FAKTILISED ASJAOLUD

4. Kuivõrd hageja on hagiavalduses oluliselt moonutanud faktilisi asjaolusid, üritades luua kohtule ebaõiget arusaama lepingueelsetest läbirääkimistest, lepingu sõlmimisest ja vaidluse kujunemisest tervikuna, toome allpool välja asjas tähtsust omavad faktilised asjaolud, märkides sealjuures, milliste asjaolude puhul on hageja kohut eksitanud.

Riigihanke läbiviimine ja kostja hinnapäring

5. Transpordiamet viis 2025. a märtsikuus läbi teeremondi riigihanget viitenumbriga 291391¹ „19331 Rannametsa-Ikla tee km 17,281-30,528 remont“ (edaspidi **Hange**). Hankes oli pakkumuste esitamise tähtpäevaks 01.04.2025 (**Lisa 1**).
6. Hanke alusdokumentide (edaspidi **RHAD**; **Lisa 2**) osaks on tehnilised tingimused (edaspidi **TK**), mis näevad muuhulgas ette nõuded materjalidele. TK punktide 2.2.2 ja 2.2.3 kohaselt tuli põhitee kattekonstruktsioonis kasutada materjali „sidumata segu Pos 2“. TK punktis 2.7 ja selle alapunktides on esitatud nõuded materjalidele, mille punkti 2.7.2 kohaselt oli nõue: „Sidumata segu 0/31,5, terastikuline koostis vastavalt majandus- ja taristuministri 03.08.2015 määrusele nr 101 „Tee ehitamise kvaliteedi nõuded“ lisa 10 (Pos 2)“. Seega pidi Hankes kasutatav materjal ehk sidumata segu vastama majandus- ja taristuministri 03.08.2015 määruse nr 101 „Tee ehitamise kvaliteedi nõuded“ (edaspidi **määrus 101**) lisa 10 Pos 2 nõuetele (edaspidi **Pos 2 materjal**). Määruse 101 lisast 10 nähtuvalt tähistavad Pos 1-6 erinevate sidumata segude terastikulise koostise piire ehk Pos 2 materjal peab määruse nõuetele vastamiseks jääma tabelis toodud sõelkövera piiresse.
7. 14.03.2025, st kaks nädalat enne Hankes pakkumuste esitamist pöördus kostja hageja poole, et saada Hankes eelarvestamise eesmärgil hinnapakkumist mh Pos 2 materjalile (hagi lisa 4). Sealjuures tõi kostja juba selles kirjas välja, et soovib seda kasutada Hankel, lisas lingi riigihangete registris Hankele ja tõi e-kirjas välja ka nõuded materjalidele, sh et ostetav materjal peab vastama määruse 101 lisa 10 Pos 2 nõudele. 25.03.2025 edastas hageja kostjale hinnapakkumise (hagi lisa 4).

Eeltoodust nähtub esiteks, et kostja pöördus hageja poole juba enne Hankes pakkumuse esitamist (01.04.2025) hinnapakkumise saamiseks, et kostja saaks pakkumuse esitamisel arvestada Pos 2 materjali hinnaga. Seega, tõele ei vasta hagiavalduses esitatud narratiiv (hagi p 1.1 ja p-d 2.1-2.7), justkui tegi kostja Hankes põhjendamatult madala pakkumuse ja pidi seega hankelepingu täitmiseks otsima võimalusi pakkumuse maksumuse vähendamiseks ja otsustas seetõttu materjali hagejalt osta. Samuti on eeltoodust tulenevalt kohut eksitav ka hagi p-s 1.3 esitatud väide, justkui vastas hageja alles 26. mail, st peale Hankes pakkumuste esitamist kostja hinnapäringule, kuna hageja saatis kostja päringule lisast 4 nähtuvalt vastuse juba 25.03.2025.

8. Kostja osutus Hankes edukaks pakkujaks, esitades pakkumuse hinnaga 985 872,83 eurot (vt hagi lisa 1). Kuivõrd RHAD kohaselt tuli põhjendamatult madala maksumuse kontrolli teha üksnes juhul, kui vahe järgmisega on enam kui 15%, aga kostja pakkumus oli 10,32% soodsam võrreldes järgmisega, ei olnud vajadust viia läbi põhjendamatult madala maksumuse kontrolli (hagi lisa 1). Arvestades ka, et kostja küsis hagejalt hinnapakkumist enne Hankes pakkumuse esitamist, mistõttu arvestas kostja hagejalt ostetava Pos 2 materjali hinnaga juba enne pakkumuse esitamist, jääb arusaamatuks, mida hageja kostjale p-des 2.2-2.3 ette heidab.
9. Ühtlasi on asjakohatu hageja väide, et kostja soovis materjali tellida hagejalt just selleks, et kulused hankelepingu täitmisel kokku hoida, sest antud karjäär asus objektile lähemal. Erinevatel aastatel teises karjääris võetud hinnapakkumised kinnitavad aga, et Pos 2 materjali

¹ <https://riigihanked.riik.ee/rhr-web/#/procurement/8488624/general-info>.

hind kaugemal asuvates karjäärides tootes on 6 eurot/tonn, mitte 8 eurot/tonn (**Lisad 3-4**). Seega on hageja ise transpordi võrra oma hinda juba tõstnud, mistõttu on ekslik väide, et seeläbi oli võimalik kostjal kulusid kokku hoida.

10. 08.04.2025 küsis kostja orienteeruvat aega tootmiseks (hagi lisa 4), millele hageja ei vastanud. Seejärel kordas kostja 28.04.2025, et soovib jätkuvalt tagasisidet ja märkis, et Pos 2 oleks vaja alates 27. nädalast. Vahepeal suhtlesid pooled suuliselt ning 19.05.2025 palus kostja ka lõplikku kirjalikku vastust, et materjali väljastamisega alustatakse 07.07.2025, et Pos 2 ligikaudne kogus on 21 715 tonni ja, et materjali hind on 8 eurot, millele lisandub käibemaks. 26.05.2025 kinnitas hageja hinna ja saatis kostjale varasema aasta analüüsiprotokollid. Sellest nähtub, et kostja rõhutas läbivalt hinna läbirääkimiste ajal, et soovib osta just Pos 2 materjali.

Protokollide edastamine ja lepingu sõlmimine

11. Hageja poolt edastatud 2024. aasta analüüsiprotokollid järgi ei vastanud materjal Pos 2 nõuetele. Hageja poolt kostjale saadetud 29.05.2025 analüüsiprotokollid 25-390 K ja 25-391 K (**Lisa 5** näitasid aga oluliselt kvaliteetsemat materjali, kuid ei vastanud veel päris Pos 2 nõuetele. Vahetult enne müügilepingu allkirjastamist saadetud protokoll 25-497 K ei vastanud ka napilt nõuetele. Hageja poolt saadetud 25.06.2025 protokoll vastas aga täielikult Pos 2 nõuetele, samuti vastas täielikult nõuetele hageja edastatud 14.07.2025 protokoll:

Kuupäev	Katseprotokoll nr	0,063 mm nõue 0-5	0,5 mm nõue 0-20	1 mm nõue 3-32	2 mm nõue 6-42	4 mm nõue 12-53	8 mm nõue 23-66	16 mm nõue 43-81	31,5 mm nõue 85-99	Tulemus
27.09.2024	24-8751 K	5,6	43	48	51	54	61	72	97	Ei vasta
29.05.2025	25-391 K	5	27	31	35	38	43	55	93	Ei vasta
29.05.2025	25-390 K	3,4	17	20	22	24	27	35	69	Ei vasta
16.06.2025	25-497 K	4,4	27	30	33	36	44	64	92	Ei vasta
25.06.2025	25-553 K	4,1	19	22	24	26	35	68	95	Vastab
14.07.2025	25-691 K	3,9	18	21	24	27	34	50	98	Vastab

12. Eelnevast nähtub, et kuigi hageja poolt saadetud 2024. a protokollid järgi ei vastanud 2024. a materjal Pos 2 nõuetele, siis alates 2025. a maikuust, st juba enne müügilepingu allkirjastamist tegi hageja (vähemalt protokollide järgi) materjaliga parendustegevusi, et viia see kooskõlla Pos 2 nõuetega. Oluline on aru saada, et Pos 2 nõuetele vastav materjal ei olegi nõ otse seinast võetud looduslik materjal, vaid seda tuleb eelnevalt käidelda selleks, et materjal vastaks Pos 2 nõuetele (sõltuvalt vajadusest nt purustamine, sõelumine, täiendava materjali lisamine jms). Selliseid toiminguid on aga vaja teha igal juhul, olenemata sellest, millisest karjäärist algne materjal võetakse. Ehk – asjaolu, et karjäärist võetud looduslik materjal töötlemata kujul ei vasta määruse 101 lisa 10 Pos 2 nõuetele ei tähenda, et kostja oleks aktsepteerinud, et hageja müübki kostjale materjali, mis ei vasta Lepingule.
13. Seetõttu saatis kostja hagejale korduvalt ka e-kirju, kus rõhutas, et materjal tuleb viia vastavusse Pos 2 nõuetega (vt hagi lisa 12).
14. 05.06.2025 edastas kostja müügijuht hagejale müügilepingu kavandi üle vaatamiseks ja allkirjastamiseks (vt hagi lisa 9) ja saatis seejärel kaks e-kirja meeldetuletuseks (12.06 ja 18.06), et müügileping on jätkuvalt allkirjastamata, kuna hageja ei vastanud kirjadele ega saatnud allkirjastatud lepingut tagasi. Vastupidiselt hageja väitele, et tegemist oli hageja survestamisega, oli tegemist tavapärase lepingu sõlmimise protsessiga. Hageja ei ole esitanud peale kahe meeldetuletuskirja ühtegi tõendit, millest nähtuks, justkui oleks kostja kuidagi hagejat survestanud. Kui hageja ei oleks soovinud müügilepingut sõlmida või kui hageja teadis, et ta ei ole võimeline kostjale Pos 2 materjali tootma, oleks ta pidanud keelduma müügilepingu sõlmimisest. Seda hageja ei teinud. Vastupidi, hageja sõlmis müügilepingu.

15. 18.06.2025 allkirjastasid hageja ja kostja müügilepingu nr 4-41/334-2025 (edaspidi **Leping**). Lepingu punkti 1.1 kohaselt oli Lepingu esemeks täitematerjal, mida hageja müüb kostjale vastavalt Lepingus toodud tingimustele, mis peab olema kooskõlas Lepingus ja selle lisades toodud kvaliteedinäitajatega. Täitematerjali kvaliteedinõuded on toodud Lepingu punktis 2.1. Täitematerjali "Sidumata segu 0/31,5" kvaliteedinõuded on punkti 2.1 kohaselt: *Pos 2, Terastikuline koostis vastavalt majandus- ja taristuministri 03.08.2015 määrusele nr 101 „Tee ehitamise kvaliteedi nõuded“ lisa 10 (Pos 2)*. Seega pidi vastavalt Lepingule müüma hageja kostjale Pos 2 materjali.

Mittevastavad analüüsitulemused ja kohtueelne vaidlus

16. Materjali väljavedu algas 2025. aasta juulis. Kostja võttis koos Transpordiametiga proove materjalist ja 2025. a juuli lõpus akrediteeritud labori katsetulemused näitasid, et hagejalt saadud materjali terastikuline koostis ei vasta määruse 101 lisa 10 Pos 2 kvaliteedinõuetele, mis on vastuolus Lepingu punktiga 2.1 (vt hagi lisad 16, 17 ja 18). Selleks ajaks oli kostja mh juba valmis ehitanud 2,3-kilomeetrise teelõigu, kus kõnealune mittevastav materjal oli juba tee konstruktsiooni segatud. Mittevastavad analüüsitulemused näitasid, et tegu pole Pos 2 materjaliga:

Protokolli kp	Protokoll nr	Proovi koht	0,063 mm nõue 0–5	0,5 mm nõue 0–20	1 mm nõue 3–32	2 mm nõue 6–42	4 mm nõue 12–53	8 mm nõue 23–66	16 mm nõue 43–81	31,5 mm nõue 85–99	Tulemus
24.07.2025	KP 2059/25	PK 295+50	8,8	37	43	48	53	62	77	100	Ei vasta
29.07.2025	KP 2141/25	PK 288+50	7,0	32	37	41	47	55	69	97	Ei vasta
30.07.2025	KP 2157/25	PK 271+00	7,7	40	45	49	54	61	75	99	Ei vasta
31.07.2025	KP 2176/25	PK 239+50	8,1	41	47	51	57	65	76	97	Ei vasta

17. Kostja kasutas sellist materjali enam kui 18 tuhande tonni ulatuses Rannametsa-Ikla tee ehitustöödel.
18. 30.07.2025 ja 04.08.2025 teavitas kostja hagejat materjali Lepingule mittevastavusest, kuid hageja ei viinud materjali kooskõlla Lepinguga (vt hagi lisad 17 ja 18).
19. 06.08.2025 esitas kostja hagejale täiendava nõude viia materjal kooskõlla Lepingu tingimustega ning andis teada, et kui hageja ei vii kaupa kooskõlla Lepinguga, kavatseb kostja nõuda hagejalt kahju hüvitamist (hagi lisa 19).
20. 07.08.2025 ja 29.09.2025 toimusid hageja ja kostja kohtumised, kus arutati, kuidas olukorda parandada ning hageja kinnitas, et on nõus osaliselt kahju kandma.
21. Kostja kogus kokku tee peal olnud materjali, hageja sõelus selle läbi ja kostja viis selle teele tagasi (v.a 2,3-kilomeetrine teelõik, kus ei olnud võimalik materjali enam eemaldada). Ka peale sõelumist ei vastanud aga materjal määruse 101 lisa 10 Pos 2 nõuetele ja seega TK punkti 2.7.2 nõudele. Seetõttu oli hageja kohustatud arvutama ise välja killustiku fraktsiooni ja koguse, mida tuleb materjalile juurde lisada, et see vastaks määruse 101 lisa 10 Pos 2 nõuetele.
22. Eeltoodust tulenevalt tekkis kostjale kahju, mille on kostja hageja nõudega tasaarvestanud ja samuti on kulud, mida ei saa hageja kostjalt nõuda ja mis tuleb samuti hageja nõudest maha arvata:

22.1. Nagu nähtub ka Transpordiameti vastusest hagi lisa 1, muutis kostja sõelkõverat kohapeal ehk sõeluti materjalist peenosist välja ning lisati dolomiitkillustikku, et saavutada Pos 2 sõelkõver. Kostja pidi koguma kokku juba tee peal olnud materjali ning peale hageja poolt selle läbi sõelumist viima selle uuesti teele tagasi (v.a 2,3-kilomeetrine teelõik, kus ei olnud võimalik materjali enam eemaldada). See tegevus lepitati muuhulgas kokku 07.08.2025 kohtumisel. Samas selgus, et ka peale sõelumist ei vastanud materjal jätkuvalt määruse 101 lisa 10 Pos 2 nõuetele. Seetõttu oli kostja kohustatud arvutama ise välja killustiku fraktsiooni ja koguse, mida tuleb materjalile juurde lisada, et see vastaks nõuetele. Arvutustest selgus, et materjali vastavusse viimiseks on vaja lisada olemasolevale sõelutud materjalile killustikku fr 4/32 (osakaaluga olemasolev 60% ja lisatav materjal 40% kontstruktsioonikihi paksusest 10cm). Selle materjali- ja veokulu kokku oli 102 683 eurot, millest tuleb maha arvata Pos 2 materjali kulu, mis oleks kostjale tekkinud ka juhul, kui algne materjal oleks vastanud Lepingule (45 386 eurot), mistõttu täiendava killustiku lisakulu on **57 297 eurot**.

22.1.1. Killustiku materjali maksumus põhineb Forek OÜ esitatud neljal arvel (**Lisad 6-9**):

- Forek OÜ arve (01.-05.09.2025) – Anelema killustik 4-32 mm, ühik hinnaga 11,00 €/t, kogus ~2 821 t, summa 31 037,05 eurot;
- Forek OÜ arve (08.09.2025) – Anelema killustik 4-32 mm, ühik hinnaga 11,00 €/t, kogus ~83 t, summa 911,35 eurot;
- Forek OÜ arve (04.-05.09.2025) – Koonga killustik 4-32 mm, ühik hinnaga 9,90 €/t, kogus ~1 071 t, summa 10 604,97 eurot;
- Forek OÜ arve (08.-10.09.2025) – Koonga killustik 4-32 mm, ühik hinnaga 9,90 €/t, kogus ~1 698 t, summa 16 806,36 eurot.

22.1.2. Killustiku materjali kulu kokku oli seega 59 359,73 eurot. Killustiku transpordikulu nähtub Polertrans OÜ arvelt nr 1231 (30.09.2025) (**Lisa 10**). Killustiku veokulu kokku on seega 43 323,63 eurot. Killustiku materjali- ja veokulu kokku: 59 359,73 + 43 323,63 = 102 683,36 eurot. Kuna hankelepingu kohaselt oli Pos 2 kihi paksus 10 cm ning materjali vastavusse viimiseks tuli sellele kihile lisada 4 cm killustikku (40% kihist), siis 60% killustikust (so 6 cm) oli vajalik ka juhul, kui algne materjal oleks vastanud Lepingule, kuna see oleks nagunii moodustanud osa konstruktsioonikihist. Seetõttu tuleb brutokuludest maha arvata Pos 2 materjali kulu, mis oleks kostjal tekkinud ka ilma materjali mittevastavusega: 5 673 t x 8 €/t = 45 386 eurot. Täiendava killustiku lisakulu on seega: 102 683 – 45 386 = **57 297 eurot**.

22.2. Seoses materjali teelt kokku kogumise, sõelumise ja teele tagasi viimisega tekkis kostjale kahju. Peale sõelumist tuli valada juurde killustikku rohkem kui hankeleping ette nägi, et viia materjal kooskõlla TK punktiga 2.7.2, kuna juba teele kantud materjali ei olnud võimalik enam enne parandustöid sealt eemaldada. Seega tekkis 3 251,60 tonni ulatuses ehk summas **26 013 eurot** ülekulu, mida ei oleks tekkinud, kui algne materjal või peale sõelumist parandatud toode oleks vastanud Lepingule.

22.3. Väljasõelutud materjali asemel tuli kostjal juurde vedada ehk hagejalt täiendavalt tellida 1 899 tonni materjali, mille maksumus on **15 192 eurot**. Sellega üritas aga hageja oma Lepingust tulenevat rikkumist sisuliselt heastada, mistõttu ei saa hageja selle materjali kulu nõuda kostjalt. Ehk – see summa tuleb hageja võimalikust nõudest maha arvata.

22.4. Seoses asjaoluga, et 2,3-kilomeetrise teelõigu osas (mis oli juba valmis ehitatud) ei vastanud materjal Pos 2 nõuetele, vähendas Transpordiamet kostjale makstavat tasu **56 388,41 euro** võrra (**Lisa 11**).

23. 24.10.2025 edastas kostja hagejale kahjunõude ja tasaarvestuse (hagi lisa 21).

24. 31.10.2025 vastas hageja kostja nõudele (vt hagi lisa 10 lisa 1).

25. 05.12.2025 edastas kostja hagejale nõudekirja, kus tõi välja, et Graniidikeskusel tuleb tasunõudest maha arvata 156 898,41 eurot, aga pakkus kompromissina välja, et Verston tasub Graniidikeskusele Materjali eest 30 516,59 eurot (hagi lisa 23)
26. 19.12.2025 vastuskirjas märkis hageja, et ei ole kohustatud tasunõuet vähendama, aga kompromissi korras on nõus alandama oma nõuet 5% võrra ja nõuab seega 140 780,88 euro tasumist (lisaks käibemaks 33 787,41 eurot) (hagi lisa 10). Uue väitena hakkas hageja nüüd tuginema asjaolule, et Leping on tühine.
27. 31.12.2025 vastuses jäi kostja oma senise nõude juurde, selgitas, et hageja õiguslik hinnang on ekslik ega välista vastutust kahju eest (hagi lisa 24).
28. Pooled vahetasid veel 2026. aasta algul kirju, sh pakkus kostja välja kohtumist kompromissi aruteluks, millest hageja keeldus (hagi lisad 25-27). Seejärel esitas hageja kohtusse hagi Lepingust tuleneva tasu maksmiseks.

III VASTUS HAGILE

Hagejal ei ole kostja vastu nõuet, kuna kostjal on õigus nõuda hagejalt kahju hüvitamist, mis ületab hageja võimalikku tasunõuet

29. **Kahju hüvitamise nõude õiguslik alus.** VÕS § 115 lg 1 kohaselt, kui võlgnik rikub kohustust, võib võlausaldaja koos kohustuse täitmisega või selle asemel nõuda võlgnikult kohustuse rikkumisega tekitatud kahju hüvitamist. VÕS § 222 lg 4 näeb lisaks ette, et müüja kannab mittevastavuse korral asja parandamise või asendamise seotud kulud. Ka Lepingu punkt 5.2 näeb ette, et hageja peab garanteerima kauba, sh materjali vastavuse Lepingule ning mittevastavusel kompenseerima kostjale kogu sellest põhjustatud tõendatud kahju.
30. **Müüdud ese peab vastama lepingutingimustele.** VÕS § 217 lg 1 kohaselt peab ostjale üleantav asi vastama lepingutingimustele, eelkõige koguse, kvaliteedi, liigi, kirjelduse ja pakendi osas. VÕS § 217 lg 2 näeb ette, et asi ei vasta muu hulgas lepingutingimustele, kui sellel pole kokkulepitud omadusi (p 1) või kui see ei sobi teatud eriliseks otstarbeks, milleks ostja seda vajab ja mida müüja teadis või pidi teadma, kui ostja võis mõistlikult tugineda müüja erialastele oskustele või teadmistele (p 2).
31. **Materjalil ei ole Lepingus kokku lepitud omadusi.** Esiteks on täidetud VÕS § 217 lg 2 p 1 esimene eeldus ehk materjal ei vasta Lepingu punkti 2.1 nõuetele ehk Pos 2 nõuetele, mistõttu saab juba ainuüksi sellest järeldada, et lepingu ese ei vasta lepingutingimustele. Asjaolu, et tegemist ei ole Pos 2 materjaliga, näitavad Transpordiameti analüüsiprotokollid ja seda on kinnitanud ka hageja ise oma 31.10.2025 vastuskirjas kostjale. Samuti on hageja korduvalt ise rõhutanud, et esimene materjal, mille hageja kostjale üle andis oli 2024. aasta materjal, mis protokollist nähtuvalt Pos 2 nõuetele ei vastanud.
32. **Hageja oli teadlik, et kostja vajab kvaliteedinõuetele vastavat materjali Hanketingimustele vastava tee ehitusel.** Lisaks sellele, et lepingu esemel ei ole kokkulepitud omadusi, oli hageja teadlik, et kostja vajab materjali Transpordiameti korraldatud Hankel hankelingu täitmiseks ja tee rajamiseks (VÕS § 217 lg 2 p 2). Nagu eelpool viidatud, tuleneb kohustus kasutada määruse 101 lisa 10 Pos 2 kvaliteedile vastavat materjali just RHAD-ist, eeskätt TK-st, millest teavitas kostja hagejat juba esmase hinnapakumise küsimisel.

Sealjuures näeb hankelingu punkt 4.20 ette, et: Töövõtja peab töö teostamisel järgima tellija või inseneri juhiseid, sh tegema omal kulul ümber töö või vahetama välja materjali, mille kvaliteet ei vasta lepingus või projektis sätestatud nõuetele.

Samuti sätestab hankelingu punkt 8.2, et: Tellijal on õigus keelduda kuni mittevastavuste likvideerimiseni töö vastuvõtmisest ja selle eest osaliselt või täielikult maksmisest, kui töö ei ole teostatud lepinguga ja selle lisadega määratud kvaliteeditasemel või mahus või kui töö teostamisel on kasutatud kokkulepituga võrreldes erinevaid, tellijaga eelnevalt kooskõlastamata materjale ja/või lahendusi.

33. Seetõttu pidi hageja teadma, et kostjal on kohustus hankelepingu täitmisel kasutada just Hankes määratud nõuetele vastavat materjali ja selle kohustuse rikkumine toob kostjale kaasa kohustuse teha töö ümber, vahetada välja materjal ja ühtlasi Transpordiametile õiguse keelduda töö vastuvõtmisest, kui on kasutatud kokkulepitust erinevaid materjale või ei ole töö kooskõlas hankelepingus toodud kvaliteeditasemega.
34. Seega on tegemist lisaks ka VÕS § 217 lg 2 p-s 2 viidatud olukorraga ehk hageja oli teadlik, et kostja vajab materjali teatud spetsiifiliseks otstarbeks, mis eeldab, et materjal vastab määruse 101 lisa 10 Pos 2 nõuetele. Ühtlasi pidi sellest tulenevalt hageja juba Lepingu sõlmimise ajal nägema ette, et selline kahju võib kostjale tekkida ja hageja peab rikkumise korral selle kostjale hüvitama (VÕS § 127 lg 3).
35. Hageja on eeltoodust nähtuvalt rikkunud Lepingu punktis 1.1 sätestatud kohustust müüa kostjale Lepingu punktis 2.1 sätestatud nõuetele vastavat materjali ja sellega on tekkinud kostjale kahju.
36. **Vastutust välistavaid asjaolusid ei esine.** Lepingust tulenevalt välistab vastutuse rikkumise eest üksnes väärmatu jõud, mille asjaolusid hetkel ei esine. Seetõttu ei esine vastutust välistavaid asjaolusid ning hageja vastutab Lepingu rikkumise eest. Arusaamatuks jääb hageja väide, et kostja ei saa kahju hüvitamist nõuda, kuna kostja oleks pidanud ise materjali täiendavalt segama, sõeluma vms, et see nõuetele vastaks (p 3.20) ja seega pole põhjuslikku seost kahju ja väidetava rikkumise vahel. Nagu oleme selgitanud, siis tuligi teha täiendavaid toiminguid ja lõpp-astmes vedada materjali juurde, et see Pos 2 nõuetele vastaks ja selle tõttu ongi suures osas tekkinud kostjale kahju.
37. **Tasaarvestus ja hageja võimalik tasunõue.** VÕS § 197 lg 1 kohaselt, kui kaks isikut on kohustatud maksma teineteisele rahasumma, võib kumbki pool oma nõude teise poole nõudega tasaarvestada, kui tasaarvestaval poolel on õigus oma kohustus täita ja teiselt poolelt nõuda tema kohustuse täitmist. 24.10.2025 kirjutas tasaarvestas kostja oma nõude hageja nõudega.

Hageja ei saa välistada oma vastutust VÕS § 218 lg-le 4 tuginedes

38. **Kostja ei teadnud ega pidanud teadma, et hageja ei kavatsegi kunagi anda üle nõuetele vastavat materjali.** Hageja väitel välistab VÕS § 218 lg 4 nende vastutuse rikkumise eest, kuna kostja pidi teadma, et materjal ei vasta Lepingus toodud kvaliteedinõuetele. Nagu eelnevalt selgitatud, siis väljendas kostja korduvalt enne Lepingu sõlmimist, et soovib osta just Pos 2 materjali, mis vastab määruse 101 lisa 10 Pos 2 nõuetele. Samuti, et mõlemad pooled olid teadlikud, et kuna karjäärist võetud looduslik materjal töötlemata kujul Pos 2 nõuetele ei vasta, eeldab see hageja poolt lisatoimingute tegemist, et viia materjal vastavusse Lepingus sätestatud nõuetega, mida ka hageja üritas teha juba enne Lepingu sõlmimist ja mida kinnitavad erinevatel aegadel saadetud protokollid. Seega – pelgalt asjaolu, et enne Lepingu sõlmimist võetud analüüsid ei näidanud, et hageja oleks toote juba enne Lepingu allkirjastamist viinud kooskõlla kvaliteedinõuetega ei tähenda, et kostja pidi VÕS § 218 lg 4 tähenduses olema teadlik, et hageja ei kavatsegi seda kunagi teha ega Lepingut täita. Kostja jaoks oli oluline, et materjal, mis kostjale Lepingu alusel üle antakse vastaks nõuetele. Seega ei saa väita, et kostja oleks pidanud juba Lepingu sõlmimisel teadma, et materjal ei vasta nõuetele. Veelgi enam, peale Lepingu sõlmimist ja enne esimest tarnet saatis hageja kostjale ka protokollid, mille järgi vastas materjal Pos 2 nõuetele. 2025. a juulikuus edastas hageja veel täiendava protokollid näitamaks, materjal vastab Pos 2 nõuetele. Sellest hoolimata näitasid hageja materjali analüüsitulemused, et tegu ei olnud nõuetele vastava materjaliga. Seega lõi hageja kostjale mulje, et ta asub müüma nõuetele vastavat materjali, kuigi tegelikkuses andis üle nõuetele mittevastavat materjali.
39. **Kostja ei pidanud rakendama erakorralisi meetmeid nõuetele vastavuse kindlaks tegemiseks.** Põhjendamatult on hageja poolt heita kostjale ette, et kostja oleks pidanud kauba kättesaamisel eeldama, et see ei vasta nõuetele või lepingueelsete läbirääkimiste käigus edastatud protokollid alusel järeldama, et hageja ei kavatsegi täita Lepingust tulenevaid kohustusi, olukorras, kus hageja oli vahetult peale lepingu sõlmimist ja enne kauba tarneid saatnud hagejale protokollid kinnitamaks, et materjal vastab lepingus viidatud Pos 2 nõuetele.

Ehk – hageja oli ise teadlik, et materjal ei vasta Pos 2 nõuetele, aga sõlmis sellest hoolimata lepingu, millega võttis kohustuse Pos 2 nõuetele vastavat materjali müüa, saatis kostjale katseprotokollid näitamaks, et materjal vastab nõuetele, aga andis seejärel ikkagi üle mittevastava materjali. Sellises olukorras ei ole Riigikohtu praktika (RKTKo 3-2-1-50-06, p 19) järgi põhjendatud heita kostjale ette, et ta ei eeldanud kauba kättesaamisel selle mittevastavust lepingule ja ei rakendanud erakorralisi meetmeid vastavuse kindlaks tegemiseks.

40. **Transpordiameti vastuskiri ei välista hageja vastutust tekkinud kahju eest.** Transpordiameti selgitustaotluse vastuse puhul tuleb arvestada, et hageja on selgitustaotluses fakte moonutanud ja jätnud olulised asjaolud avaldamata (**Lisa 12**). Sellest nähtuvalt edastas hageja Transpordiametile 2024. a protokollid, samuti järgnevad mittevastavust kinnitavad protokollid ja üritas jätta muljet, justkui oli nende andmete põhjal kostja teadlik, et hageja müüb kostjale Pos 2 nõuetele mittevastavat materjali. Samuti esitab ka selles kirjas hageja paljasõnalise ja tõendamata väite, justkui vedas kostja esmajärjekorras ära 2024. a materjali ja oli sellest teadlik. Hageja jätab aga oma kirjast välja, et kostja rõhutas korduvalt lepingueelselt ja peale selle sõlmimist, et materjal peab vastama Pos 2 nõuetele ja, et hageja jättis kostjale mulje, et ta tegi parendustegevusi, et viia materjal sellega kooskõlla. Seetõttu ei oma tähtsust asjaolu, et Transpordiamet hageja kallutatud selgitustaotluse tulemusena on jõudnud järeldusele, et kostja oleks pidanud käituma professionaalsemalt. Ühtlasi ei anna Transpordiamet hinnangut ega saagi anda hinnangut sellele, kas on täidetud VÕS § 218 lg 4 eeldused. Kohut eksitav ja ebaõige on ka hageja väide, et justkui kostja „varjas” protokolle Transpordiameti eest. Transpordiameti teabenõude vastusest nähtub üheselt, et materjal kooskõlastataksegi ühe protokollid alusel, mistõttu jääb arusaamatuks, miks oleks pidanud kostja esitama Transpordiametile ka kõik varasemad protokollid ajast, mil hageja toode nõuetele ei vastanud.
41. **Viide toimivusdeklaratsioonile ei ole asjakohane.** Hageja heidab ka ette, et kostja ei ole kunagi hagejalt küsinud Pos 2 nõuetele vastavat deklaratsiooni. Lepingule lisatud dokumentides on toodud välja toote nimetus ehk 0/32 materjal, selle terastikulise koostise kategooria (G_A85) ja peenosiste sisaldus (f₅). Seal toodud andmed ei ole vastuolus Lepingu ega määruse 101 lisa 10 Pos 2 nõuetega, vaid näitavad materjali täiendavaid omadusi. Seetõttu asjaolu, kas need omadused olid toimivusdeklaratsioonil välja toodud või mitte, ei oma tähtsust. Deklaratsioon ei kajasta seda, kas materjal vastab Pos 2 nõuetele. Vastavust kinnitavad analüüsitulemused.

Kostja ei ole käitunud pahauskselt

42. **Kostja ei ole käitunud hea usu põhimõtte vastaselt.** Eelkirjeldatust tulenevalt ei ole vastupidiselt hageja väidetele kostja käitunud hea usu põhimõttega vastuolus olevalt. Samuti pole kostja üritanud jätta hagejale muljet, et soovib osta määruse 101 lisa 10 Pos 2 nõuetele mittevastavat materjali.
43. **Kostja on läbivalt rõhutanud, et soovib osta Pos 2 materjali.** Asjaoludest nähtuvalt on kostja kõikides hagejale saadetud pöördumistes läbivalt rõhutanud, et soovib osta just Pos 2 kvaliteedinõuetele vastavat materjali, toonud vastava nõude välja ka Lepingus ja juba enne Lepingu sõlmimist korduvalt juhtinud hageja tähelepanu asjaolule, et materjaliga tuleb teha täiendavaid toiminguid, et viia see kooskõlla Pos 2 nõuetega. Sellises olukorras on pigem hageja ise TsÜS § 138 ja VÕS § 6 lg 2 põhimõtteid rikkudes sõlminud kostjaga Leping, mida hageja kunagi täita ei kavatsenud. Seda kinnitab ka asjaolu, et hageja on üleandmise aktile märkinud üleantud kauba nimeks „purukruus”, mis ei vasta sellele, mida Lepingu kohaselt pidi hageja kostjale üle andma. Kostja ei ole Lepinguga otnud hagejalt purukruusa, vaid konkreetset materjali, mis peab vastama määruse 101 lisa 10 Pos 2 nõuetele.
44. **Jääb arusaamatuks, mida tähendab hagi punktis 3.16 väide, et kostja püüdis esitada hagejale pretensioone alles siis, kui Transpordiamet sekkus ja, et tegemist on vasturääkiva käitumisega.** Lepingu kohaselt sõlmis kostja Lepingu Pos 2 materjali ostuks, hageja saatis kostjale protokollid kinnitamaks, et tegu on Pos 2 nõuetele vastava materjaliga, kuid seejärel andis hageja kostjale kauba üle, ise teades, et tegu siiski ei ole Pos 2 materjaliga. Kostja teavitas hagejat esimesel võimalusel peale analüüsitulemuste saabumisest materjali mittevastavusest. Rõhutame taas, et enne väljavedu saatis hageja kostjale analüüsiprotokollid,

mille kohaselt pidi materjal vastama Pos 2 nõuetele. Seega ei ole tõene väide, justkui oleks kostja veo hetkel teadnud või pidanud teadma materjali mittevastavusest. Riigikohus on leidnud, et isegi majandustegevuses tegutsev ostja ei pea eeldama, et talle antakse üle lepingutingimustele mittevastav asi, ega üldjuhul rakendama erakorralisi meetmeid asja lepingutingimustele mittevastavuse tuvastamiseks, mh palkama selleks nt asjatundja.² Seega sai kostja tugineda olemasolevatele müüja poolt esitatud andmetele ja ei pidanud eeldama, et üleantav materjal ei vasta Lepingus kehtestatud nõuetele. Mittevastavus ilmnas alles hiljem.

Kvaliteedinõude kehtestamine Lepingus ei olnud näilik

45. **Tehingu näilikkuse jaatamine eeldab, et kõigi poolte ühine tahe oli suunatud sellele, et õiguslikke tagajärgi ei eksisteeriks.** Hageja väitel on viide Pos 2-le Lepingus näilik. Täiesti arusaamatuks jääb hageja väide, et justkui oli tegemist näiliku ja tühise tehinguga TsÜS § 89 tähenduses ja seda üksnes kvaliteedinõude osas. Jaatamaks tehingu näilikkust, tuleb tuvastada, et tehingu kõigi poolte tegelik tahe ehk poolte ühine tahe oli suunatud sellele, et tehingu tegemisel tehtud tahteavaldustel ei oleks avaldatud tahte vastavaid õiguslikke tagajärgi.³ Järeldust mitmepoolse tehingu näilikkuse kohta ei saa rajada vaid tehingu ühe poole tahte.⁴ Asjaolust, et hageja eesmärk oli viia kostja eksitusse ja oma Lepingust tulenevaid kohustusi mitte täita, ei saa järeldada, et poolte ühine tahe oli varjata tehingut, millega hageja müüb kostjale kvaliteedinõuetele mitte vastavat materjali.
46. **Asjakohatu on väita, et hageja sõlmis Lepingu arvestades kostja teadmist ja soovi osta materjali kvaliteediga, mis on vastuolus Lepinguga.** Kostja töötaja Mait Savi palus 14.03.2025 hinnapakkumist materjalile, mis vastaks määruse 101 lisa 10 Pos 2 nõuetele, kordas kvaliteedinõuet 28.04.2025 e-kirjas ja oma 19.05.2025 lõplikus hinnapäringus. 29.05.2025 e-kirjas vastuses hagejale saadetud protokollile juhtis Mait Savi tähelepanu, et proovid on sõelkõverast väljas ehk ei vasta Pos 2 nõuetele. 05.06.2025 saatis kostja töötaja Monika Kangur hagejale Lepingu allkirjastamiseks, kus oli selgelt kirjas, et kostjale üleantav materjal peab vastama määruse 101 lisa 10 Pos 2 kvaliteedinõuetele. 17.06.2025 ehk päev enne Lepingu allkirjastamist kirjutas Mait Savi taas, et materjali proov ei vasta ikka täielikult Pos 2 nõuetele. Jääb arusaamatuks, kuidas sai eelnevast hageja järeldada, et kostja tahabki osta materjali, mis ei vasta Lepingus välja toodud kvaliteedinõuetele ja, et Lepingu allkirjastamisega ei tekigi hagejal kohustust seda kohustust täita, kui kostja järjepidevalt kvaliteedinõuetele viitas. Seda enam, et kostja rõhutas juba kõige esimeses päringus, et materjali on vaja Transpordiameti hankel osalemiseks, kus on välja toodud nõuded materjalile. Kuigi hageja ei ole selle lepingu pooleks, siis pidi hageja olema teadlik, et kostja vajab just nõuetele vastavat toodet hankelepingu täitmiseks ehk spetsiifiliseks eesmärgiks. Samuti ei ole hageja selgitanud, et kui ta oli tõesti veendunud, et kostja soovib nõuetele mittevastavat kaupa, siis miks tegi hageja nii enne Lepingu allkirjastamist kui ka peale allkirjastamist korduvalt parendustoiminguid, et viia toode kooskõlla Pos 2 nõuetega ja esitas selleks kostjale korduvalt ka protokolle.
47. **Kostja ei ole survestanud hagejat Lepingut allkirjastama.** Asjakohatud ja vastuolus pooltevahelise e-kirjavahetusega on hageja väited, justkui oleks kostja jõuliselt käinud peale, et hageja Lepingu allkirjastaks või survestanud hagejat Lepingut allkirjastama. Kostja ostujuht Monika Kangur saatis 05.06.2025 Lepingu üle vaatamiseks ja allkirjastamiseks⁵ ning saatis nädalaste vahedega kaks meeldetuletust, kuna hageja ei olnud jätkuvalt Lepingut allkirjastanud, kuigi Marek Leemet oli juba 26.05.2025 kinnitanud lõpliku hinna. Ka kostja ostujuhi e-kirjas viide asjaolule, et vastasel juhul tekivad küsimused ka teiste käimasolevate pakkumuste tõsiseltvõetavuse osas ei viita mistahes survestamisele. Arusaadavalt tekitab koostööpartneris kahtlusi see, kui müüja ignoreerib peale pakkumuse kinnitamist ostja e-kirju

² RKTko 12.06.2006 nr 3-2-1-50-06, p 19.

³ RKTko 31.10.2007 nr 3-2-1-88-07, p 12 ja RKTko 05.06.2019 nr 2-17-17217/37, p-d 20-21.

⁴ RKKko 20.04.2015 nr 3-1-1-23-15, p 54.

⁵ Sealjuures märgime, et ostujuht Monika Kanguri allkiri on Lepingule lisatud esimesena selleks, et digikonteiner nõ sulgeda ehk, et teine lepingupool ei teeks ilma kostjat teavitamata Lepingus enne selle allkirjastamist muudatusi. Hageja nimel on Lepingu allkirjastanud peale Marek Leemetit volitatud esindajana Urmas Jõeveer 18. juunil.

ja ei allkirjasta pakkumuse kinnitamiseks pooltevahelist lepingut. Ühtlasi tekitab selline käitumine kahtlusi ka teiste sama müüja esitatud pakkumuste kehtivuse osas. Kordame taas – kui hageja ei soovinud Lepingut sõlmida või teadis, et ta ei olegi suuteline Lepingut täitma, siis oleks saanud hageja keelduda Lepingu sõlmimisest. Seega mistahes väited survestamisest on asjakohatud ja vastuolus pooltevahelise suhtlusega.

On tõendatud, et materjal ei vastanud Pos 2 tingimustele

48. Arusaamatu ja vastuolus hageja varasemate väidetega on alapeatükis F esitatu ehk, et ei ole teada, et materjal ei vastanud Pos 2 nõuetele. Hageja ei saa ise järjepidevalt läbivalt väita, et tahtiski müüa kostjale Pos 2 nõuetele mittevastavat materjali ja, et tegelikult siiski pole mittevastavus tõendatud. Mittevastavust tõendavad Transpordiameti protokollid, samuti on seda kinnitanud korduvalt hageja ise.
49. Ka hageja poolt esitatud Transpordiameti vastuskirjas on Transpordiamet selgitanud, et: „Teoreetiliselt aga ei saa purustatud kruusa sõelkõver transpordi käigus selliselt muutuda, et avaldaks arvestatavat mõju materjali sõelkõverale, küll aga võib see muutuda paigalduse käigus kui materjali ebamõistlikult liiga palju profileerida ning tihendada.” See tähendab, et paljasõnaline ja otsitud on ka hageja väide, justkui andis hageja kostjale üle Pos 2 nõuetele vastavat materjali, mis muutus transpordi käigus mittevastavaks.
50. Seda enam, et hageja on ise läbivalt väitnud, et esimesena andiski ta kostjale üle hoopis 2024. a materjali, mis protokollist nähtuvalt kindlasti Pos 2 nõuetele ei vastanud.

Hageja ei saa kokkuvõttes nõuda kostjalt tasu, kuna see nõue on tervikuna tasaarvestatud

51. Hageja nõue ilma käibemaksuta kokku on 148 190,40 eurot. Nagu nähtub kostja 05.12.2025 kirjast, on kostja kahjunõue kokku 141 706,41 eurot, mille tasaarvestas kostja hageja tasunõudega ning ühtlasi selgitas, et tasunõudest tuleb veel maha arvata 15 192 eurot (pikemalt selgitatud üleval punktis 22). Kokku tuleb seega maha arvata hageja võimalikust tasunõudest 156 898,41 eurot ja hageja peab hüvitama seega kostjale **8708,01 eurot** (ilma käibemaksuta summa). Kostja ei esita hetkel ületava summa osas veel vastuhagi, aga ei välista vastuhagi esitamist tulevikus.
52. Kuivõrd hageja nõue ei ole põhjendatud, tuleb jätta rahuldamata ka hageja viivisenõue.

IV MENETLUSLIKUD TEATED

53. **Kostja vastuse tähtaegsus.** 05.06.2026 pikendas kohus hagiavaldusele vastamistähtaega kuni 06.07.2026, mistõttu on vastus tähtaegne.
54. **Menetluse vorm.** Kostja taotleb asja läbivaatamist kohtuistungil.
55. **Kompromissi võimalikkusest.** Kostja ei välista asja lahendamist kompromissiga, aga ootab selles osas hageja ettepanekuid. Kostja on kohtuväliselt teinud hagejale ettepaneku kompromissi sõlmimiseks ja pakkunud välja kohtumisi, et asjaolusid arutada. See ei ole tulemuseni viinud.
56. **Esindusõigus.** Käesoleva menetlusedokumendi allkirjastanud advokaadid kinnitavad käesolevaga TsMS § 226 lg-st 1 tulenevalt õigust kostjat käesolevas tsiviilasjas esindada ja esitada hagi vastus kostja nimel. Palun edaspidi kõik menetlusedokumendid edastada lepingulisele esindajale e-toimiku vahendusel või, kui see ei ole võimalik, e-posti teel e-postiaadressile helena.noot@eversheds-sutherland.ee ja raiko.lipstok@eversheds-sutherland.ee.

Lugupidamisega

(digitaalselt allkirjastatud)
Helena Noot
Vandeadvokaat

(digitaalselt allkirjastatud)
Raiko Lipstok
Vandeadvokaat

Verston Eesti OÜ lepingulised esindajad

Lisad:

1. Hanketeade riigihankes 291391;
2. Riigihanke alusdokumendid riigihankes 291391;
3. Pos 2 materjali hinnapäring 2024;
4. Pos 2 materjali hinnapäring 2026;
5. Kostja 29.05.2025 e-kiri hagejale;
6. Forek OÜ arve 1;
7. Forek OÜ arve 2;
8. Forek OÜ arve 3;
9. Forek OÜ arve 4;
10. Poletrans OÜ arve;
11. 27.11.2025 tööprotokoll (tasu vähendamine);
12. Graniidikeskuse selgitustaotlus Transpordiametile.